

derfor henstille, at fortolkningen af reglen i lovens § 3, stk. 1 c, ændres således, at „afsætning“ ikke anses for at finde sted ved levering af varer og tjenesteydelser mellem parthaverne i en institution, der er i sameje mellem kommuner eller kommunale institutioner (selvom disse sidstnævnte ikke tilhører samme kommune).

I øvrigt henledes opmærksomheden på, at finansministerens adgang til at pålægge afgiftspligt i henhold til lovens § 3, stk. 2, hvor dette skønnes nødvendigt af hensyn til virksomheder, der afsætter tilsvarende varer og ydelser, må fjerne en eventuel betænkelighed ved de af kommunerne foreslåede fortolkninger af lovens § 11, stk. 1, og § 3, stk. 1 c.“

5. Tolddepartementets opfattelse af kommunernes stilling under momsens bygger bl. a. på folketingets behandlinger af de pågældende lovforslag. Af den af folketingsudvalget den 28. september 1965 afgivne beretning fremgår således af afsnit „X. Vedrørende de enkelte bestemmelser i lovforslaget“ på side 73 „vedrørende § 3“, at kommunernes stilling er analyseret i 3 spørgsmål (nr. 47-49) til finansministeren, hvis svar ligeledes er gengivet. I besvarelsen af spørgsmål 49 siges bl. a., at „kommunale institutioner, der afsætter afgiftspligtige varer og ydelser, (skal) være registreret og svare afgift på samme måde som alle andre virksomheder, der afsætter de pågældende varer og ydelser.“

Den af tolddepartementet hævdede opfattelse kom til udtryk, da finansminister Henry Grünbaum den 16. november 1967 ved folketingets første behandling af et forslag til lov om ændringer af momsloven bl. a. udtalte (folketingstidende, sp. 1342-43):

„Lovens afsnit II siger, hvem der skal svare afgift. Det er ifølge § 3, stk. 1, ikke blot den, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed med afsætning af varer og afgiftspligtige ydelser, men naturligvis også andelsforeninger og andre foreninger, der har en sådan afsætning, selv om den kun vedrører medlemmerne. Endvidere skal der svares afgift af offentlige institutioner, der afsætter varer og afgiftspligtige ydelser. Det sidste har givet anledning til nogen kritik fra kommunernes side. Herom vil jeg

gerne sige, at loven netop ikke begrænser de offentlige institutioners afgiftspligt til kun at omfatte erhvervmæssig omsætning. Afgiftspligten påhviler ganske klart umiddelbart enhver kommunal institution, der afsætter varer og afgiftspligtige ydelser, uanset om afsætning sker til private eller til andre kommuner eller til staten. Afgiftspligten påhviler også kommunale fællesinstitutioner, der alene leverer til de kommuner, der driver fællesinstitutionen. Kun i tilfælde, hvor en kommunal institution alene leverer varer eller afgiftspligtige ydelser til den pågældende kommune selv, herunder også til andre institutioner under den samme kommune, indtræder der ikke en pligt til at svare afgift. Såfremt en kommunal institution skal svare afgift af sin afsætning og således registreres, skal der efter lovens system svares afgift også af de varer og ydelser, der leveres til den pågældende kommunes eller dens institutions eget brug.“

De her citerede udtalelser gør det efter tolddepartementets opfattelse ikke muligt at imødekomme kommunerne ad administrativ vej, d. v. s. gennem en ændret lovforklaring; det bør i givet fald ske ved en ændring af selve momsloven. Derfor taler også hensynet til kommunernes „modpart“ i momssagen, nemlig erhvervslivet.

De kommunale repræsentanter i udvalget kan ikke tiltræde dette synspunkt, idet de mener, at den fortolkning af loven, som finansministeren den 16. november 1967 meddelte folketinget, må kunne ændres administrativt, og at dette alene kræver en fornyet redegørelse for folketinget.

6. Til belysning af de konsekvenser, som navnlig *afsmitningsreglen* har for den kommunale virksomhed, er der af de kommunale organisationer i arbejdsgruppen blevet givet en lang række eksempler fra forskellige kommunale administrationsområder. De gengives i de følgende punkter a.-h. på grundlag af et af organisationerne fremlagt skriftligt materiale.

a. *Anlæg og vedligeholdelse af veje m. v.*

Amtsvejvæsenerne udfører for staten følgende arbejder, der medfører „afsmitning“ for de arbejder, som vejvæsenerne udfører for amtskommunerne selv: